

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/14-01/632
URBROJ: 354-01/17-10
Zagreb, 3. studenog 2017.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u vijeću sastavljenom od članova: Gorana Matešića, predsjednika te Dragice Markanović i Karmele Dešković, članica, u žalbenom predmetu žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, OIB: 84765164046 i žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, OIB: 91007716831, zastupanog po opunomoćeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku iz O.D. Vešligaj i Sliepčević iz Zagreba, na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na 24 mjeseca, broj objave: 2017/S 0F5-0017678, predmet nabave: usluge uređenja trasa dalekovoda 110kV, 220 kV i 400 kV (po grupama), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, OIB: 13148821633, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13. i 74/14.) te članaka 398. i 425. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje: ZJN 2016.) donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništavaju se točke 3.2.2., 3.3.1., 4.5.2. i 4.5.3. dokumentacije o nabavi u dijelu u kojem su zahvaćene nezakonitošću, u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na 24 mjeseca, broj objave: 2017/S 0F5-0017678, predmet nabave: usluge uređenja trasa dalekovoda 110kV, 220 kV i 400 kV (po grupama), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb.

2. Nalaže se naručitelju Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, da u roku 16 dana od dana javne objave ovog rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

3. Nalaže se naručitelju Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, da u roku 16 dana od dana javne objave ovog rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.781,25 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, objavio je 30. kolovoza 2017. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi (dalje: DON) u otvorenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na 24 mjeseca, broj objave: 2017/S 0F5-0017678, predmet nabave: usluge uređenja trasa dalekovoda 110kV, 220 kV i 400 kV (po grupama), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb. Naručitelj je predmet nabave podijelio na dvije grupe (prijenosna područja Osijek i Split). Kriterij odabira je

ekonomski najpovoljnija ponuda sa sljedećim relativnim značajem: cijena 60 %, stručno iskustvo 20 %, sustavi upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu 10% te rok izvršenja 10%.

Na Dokumentaciju o nabavi žalbu je Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio 9. rujna 2017. godine žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek te je primjerak žalbe u žalbenom roku dostavio naručitelju. Također, žalbu je ovom tijelu izjavio dana 11. rujna 2017. godine i žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, te je primjerak žalbe u žalbenom roku dostavio naručitelju.

Žalitelj Vodogradnja d.d., Osijek, u žalbi u bitnom osporava zakonitost dijela dokumentacije za nadmetanje. Predlaže poništiti nezakonite odredbe DON. Također traži i naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.000,00 kuna.

Žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, zastupan po opunomoćeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku iz O.D. Vešligaj i Sliepčević iz Zagreba, u žalbi u bitnom osporava zakonitost dijela dokumentacije za nadmetanje. Predlaže poništiti dio DON, 1. i 2. grupu te traži i naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna.

U odgovorima na žalbe oba žalitelja naručitelj osporava sve žalbene navode u cijelosti te predlaže žalbe odbiti kao neosnovane.

Žalba žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, je osnovana.

Žalba žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, je osnovana.

Žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u žalbi osporava točku 3.2.2. DON – Pokazatelj (koeficijent) tekuće likvidnosti – sposobnost gospodarskog subjekta da podmiri kratkoročne obveze i tekuće aktivnosti. Navodi da je uvjet iz navedene točke DON da gospodarski subjekt ima 2 puta više gotovine, potraživanja i zaliha od kratkoročnih obveza suprotan članku 256. stavak 3. ZJN 2016. Tvrdi da se ne slaže s obrazloženjem naručitelja iz navedene točke DON, jer iz istoga proizlazi da bi npr. gosp. subjekt s imovinom od 200.000,00 kn i kratkoročnim obavezama od 100.000,00 kn ispunjavao navedeni kriterij, bez obzira što takav mali gosp. subjekt ne bi bio u mogućnosti izvesti predmetnu nabavu jer ista zahtijeva puno više resursa nego je moguće posjedovati s tako malo imovine. Žalitelj smatra da je prilikom određivanja koeficijenta tekuće likvidnosti postupljeno suprotno čl. 256. st. 3. ZJN 2016, jer su prekoračeni uvjeti minimalne razine financijske i ekonomske sposobnosti potrebne za izvršenje ugovora o javnoj nabavi.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da je navedeno propisao jer je za uredno izvršavanje okvirnog sporazuma nužan preduvjet ugovaranje poslova s pouzdanim ponuditeljem koji pravovremeno plaća dospjele obveze. Za primjer koji navodi žalitelj ističe da je bespredmetan, jer ekonomski najpovoljnija ponuda mora udovoljavati ne samo tom traženom uvjetu, nego i svim ostalim uvjetima propisanim u DON.

Ovo tijelo je izvršilo uvid u Poglavlje 3. DON, Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti), stavka 3.2 Ekonomska i financijska sposobnost, podstavka 3.2.2 pokazatelj (koeficijent) tekuće likvidnosti – sposobnost gospodarskog subjekta da podmiri kratkoročne obveze i tekuće aktivnosti, koja propisuje sljedeće: „Gospodarski subjekt mora u postupku javne nabave

dokazati da je njegov koeficijent tekuće likvidnosti, tj. omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza veći od dva (2), što znači da gospodarski subjekt sigurno ima dva puta više gotovine, potraživanja i zaliha nego što su kratkoročne obveze koje dolaze na naplatu. Kao preliminarni dokaz iz ove točke u ponudi se za sve grupe dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac (Dio IV. Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta, Odjeljak B: Ekonomska i financijska sposobnost, točka 4). U slučaju da Naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD obrascu, sposobnost iz ove točke dokazuje se dostavom: - bilance (ili jednakovrijednog dokumenta izdanog od bankarskih ili drugih financijskih institucija), odnosno odgovarajućeg financijskog izvještaja, ako je njihovo objavljivanje propisano u državi članici poslovnog nastana gospodarskog subjekta. Obrazloženje uvjeta: Procjena je Naručitelja da je minimalna zahtijevana razina tekuće likvidnosti dokaz urednog poslovanja ponuditelja i neometanog odvijanja poslovnih procesa što su preduvjeti pouzdanog izvršavanja okvirnog sporazuma.“.

Nadalje, članak 256. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu se odnositi na: 1. sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, 2. ekonomsku i financijsku sposobnost, 3. tehničku i stručnu sposobnost. Stavak 2. istog članka propisuje da javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. ovoga članka u skladu s odredbama ovoga odjeljka Zakona, dok stavak 3. određuje da prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. ovoga članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Nadalje, stavak 4. propisuje da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

Ispitujući osnovanost ovog žalbenog navoda ovo tijelo je utvrdilo da je, dakle, naručitelj u konkretnom slučaju tražio koeficijent tekuće likvidnosti, tj. omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza veći od dva (2). Naručitelj se u odgovoru na žalbu poziva na primjere iz stručne literature u kojima se navodi da se „obično zahtijeva da koeficijent tekuće likvidnosti bude veći od 2...“ te da bi „koeficijent tekuće likvidnosti *u pravilu* trebao biti veći od 2“. Međutim, ovo tijelo ističe, ne ulazeći u ekonomsku analizu oko toga koji bi minimalni koeficijent naručitelju bio dovoljan pokazatelj pouzdanosti da će gospodarski subjekt izvršiti ugovor (okvirni sporazum), da je u kontekstu navedenih točaka DON te u kontekstu članaka ZJN 2016, naručiteljevo propisivanje koeficijenta tekuće likvidnosti većeg od 2 nerazmjerno predmetu nabave. Naime, naručitelj je ovakvim propisivanjem prekoračio Zakonom o javnoj nabavi zahtijevane minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor (odnosno ovdje okvirni sporazum) o javnoj nabavi, s obzirom na to da već okolnost da je omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza veći od jedan (1) ukazuje na mogućnost urednog podmirivanja kratkoročnih obveza kratkotrajnom imovinom gospodarskog subjekta. Stoga, uzimajući u obzir navedeno te predmet nabave za koji se provodi postupak za sklapanje okvirnog sporazuma, traženje koeficijenta tekuće likvidnosti većeg od 2 nije razmjerno predmetu nabave te je žalbeni navod je ocijenjen osnovanim.

Žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u žalbi navodi da naručitelj točkom 3.3.1. DON kao dokaz pruženih usluga u traženom razdoblju određuje uz ugovor i okvirni sporazum realiziran kroz narudžbenice te smatra da je navedena odredba suprotna članku 200. ZJN 2016. Navodi da je nejasno mora li svaki pojedinačni ugovor ispunjavati tražene uvjete, ili je moguće da se kroz više ugovora ostvarila tražena količina. Ukoliko se ne pribrajaju količine, onda je sporno kako tumačiti okvirni sporazum. Ističe da je okvirni sporazum sporazum u kojem su utvrđeni uvjeti pod kojima će se sklapati ugovori tijekom vremena važenja tog sporazuma. On se realizira sklapanjem pojedinačnih ugovora te je stoga nejasno hoće li naručitelj u situaciji kada je na osnovu okvirnog sporazuma sklapano više ugovora, okvirni sporazum cijeliti kao jedinstveni ugovorni odnos temeljem kojeg će utvrđivati ispunjenje tehničkih i stručnih sposobnosti, ili će se svaki ugovor unutar okvirnog ugovora uzimati zasebno, jer iz ovakvog određenja proizlazi da će se samo oni

okvirni ugovori koji su realizirani kroz narudžbenice cijeniti kao jedinstven ugovor, što je protivno i načelu zabrane diskriminacije.

Naručitelj u odgovoru na žalbu žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, ističe da je spornu točku DON propisao jasno i nedvojbeno te da je smisao propisivanja kriterija u t. 3.3.1. DON sklapanje okvirnog sporazuma s iskusnim ponuditeljem koji je izvršio iste ili slične poslove pa je za naručitelja relevantna činjenica da je okvirni sporazum realiziran, a ne samo ugovoren. Ističe da se svaki ugovor proizašao iz okvirnog sporazuma pribraja u ukupnu vrijednost traženu u t. 3.3.1. DON jer se narudžbenica smatra ugovorom kroz koji se pojedinačni okvirni sporazum izvršava te da se, isto tako, jednom narudžbenicom, tj. pojedinačnim ugovorom može realizirati cijeli okvirni sporazum. Navodi da su, stoga, za naručitelja jednako važni ugovori o javnoj nabavi ili okvirni sporazumi izvršeni kroz pojedinačne ugovore ukoliko u svojoj ukupnoj vrijednosti ispunjavaju uvjet iz DON, tj. da su „u ukupnoj vrijednosti najmanje jednakoj 50 % procijenjene vrijednosti grupe predmeta nabave za koju se podnosi ponuda“.

Ovo tijelo je izvršilo uvid u Poglavlje 3. DON, Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti), stavka 3.3 Tehnička i stručna sposobnost, podstavka 3.3.1 Popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini. Istom je, između ostalog, propisano da ponuditelj mora dokazati da je tijekom godine u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri (3) godine koje prethode toj godini, uredno izvršio najmanje jedan isti ili slični ugovor ili okvirni sporazum realiziran kroz narudžbenice istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave, u ukupnoj vrijednosti najmanje jednakoj 50 % procijenjene vrijednosti grupe predmeta nabave za koju se podnosi ponuda, odnosno, u količini najmanje jednakoj 50 % okvirne količine za grupu predmeta nabave za koju se podnosi ponuda.

Nadalje, članak 200. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da DON mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogućí podnošenje usporedivih ponuda. Stavak 2. istog članka propisuje da DON mora omogućiti izračun cijena bez preuzimanja neuobičajenih rizika i poduzimanja opsežnih predradnji ponuditelja.

Procjenjujući osnovanost ovog žalbenog navoda ovo tijelo je utvrdilo da je naručitelj propisao spornu točku DON sukladno članku 200. stavak 1. ZJN 2016. Naime, iz dikcije cjelokupne odredbe je jasno i nedvojbeno da se svaki ugovor proizašao iz okvirnog sporazuma pribraja u ukupnu vrijednost traženu u t. 3.3.1. DON (dakle, ukupna vrijednosti najmanje jednaka 50 % procijenjene vrijednosti grupe predmeta nabave za koju se podnosi ponuda, odnosno, količina najmanje jednaka 50 % okvirne količine za grupu predmeta nabave za koju se podnosi ponuda). Slijedom navedenog, ovaj žalbeni navod je neosnovan.

Žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u žalbi navodi da naručitelj u nastavku točke 3.3.1. pojašnjava što podrazumijeva pod ugovorima istih ili sličnih značajki i karakteristika. Ističe da naručitelj traži iskustvo u obavljanju usluge uređenja trasa visokonaponskih nadzemnih vodova od 110 kV, 220kV i 400 kV, ali ničime ne opravdava zašto traži navedeno iskustvo. Citiranjem odredbom se, suprotno članku 4. ZJN 2016, stavljaju u nepovoljniji položaj pojedini subjekti koji su npr. obavljali navedene poslove, ali u području napona manjeg od 110 kV, u odnosu na one koji imaju traženo iskustvo, a koje su iskustvo mogli steći jedino radeći za naručitelja. Tvrdi da naručitelj samo paušalno navodi moguće opasnosti pa nije jasno koja su to specifična iskustva kojima trebaju raspolagati radnici kako bi obavljali poslove u trasama visokonaponskih nadzemnih vodova od 110 kV, kojima oni koji obavljaju iste poslove u području manjeg napona od 110 kV, ne raspolažu.

Nadalje, žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, ističe da je u odnosu na zahtjev da ugovor kojim se dokazuje sposobnost mora sadržavati poslove popravka ili izgradnje pristupnih putova do stupova dalekovoda, nejasno koja je tehnička razlika između pristupnih puteva, prometnica, cesta u bilo kojem drugom području u odnosu na pristupne puteve do dalekovoda, jer se i kod jednih i drugih primjenjuju isti materijali i tehnologija građenja pa je i u ovom smislu navedena odredba DON diskriminirajuća.

Također, ističe da je nejasan i zahtjev da ugovor kojim se dokazuje sposobnost mora sadržavati poslove sječe šikare i grmlja te stabala u razminiranoj trasi u širini koridora (ako se nudi 1. grupa), budući da između razminirane trase i one koja nije bila minirana nema razlike, stoga je nejasno zašto naručitelj uvodi i ovaj diskriminirajući uvjet, koji je besmislen.

Također, i žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, u žalbi navodi da su točkom 3.3.1. DON, a suprotno čl. 4. ZJN 2016, u neravnopravan položaj stavljeni svi gospodarski subjekti koji su u istom razdoblju izvršavali ugovore za uređenje trasa dalekovoda manjeg napona od 110 kV te da ne postoje tehnička pravila koja bi opravdavala da gosp. subjekti koji pružaju predmetnu uslugu uređenja trasa dalekovoda npr. 1kV, 10kV, 20 kV ili 35kV ne bi mogli obavljati iste radove za dalekovode napona 110 kV, 220 kV i 400 kV. Upravo suprotno, čak bi se moglo reći da je tehnički zahtjevnije izvoditi radove sječu raslinja i stabala te proširenje koridora dalekovoda manjeg napona zbog užih koridora i nepovoljnog položaja pada grana na vodove. Ističe da je ovime naručitelj postupio protivno čl. 256. st. 3. ZJN 2016 jer prilikom određivanja kriterija za odabir može tražiti samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi.

Naručitelj u odgovorima na žalbu oba žalitelja ističe da je jasno i nedvojbeno propisao DON, ističe da ne stavlja u povoljniji položaj druge gospodarske subjekte te se poziva na okolnosti poput razlika u konfiguraciji terena koji je kod visokonaponskih mreža mnogo složeniji i teži za izvršavanje predmetnih poslova, razlika u potrebnim sigurnosnim udaljenostima koje su kod visokonaponskih dalekovoda veće nego kod niskonaponskih što ukazuje na veće potencijalne opasnosti koje mogu nastati približavanjem, itd. i druge okolnosti za koje tvrdi da su bitne za izvršenje predmeta nabave.

Člankom 256. stavak 3. ZJN 2016 propisano je da javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. ovoga članka u skladu s odredbama ovoga odjeljka Zakona.

Nadalje, članak 268. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, može se dokazati s jednim ili više sljedećih dokaza: 1. popis radova izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet godina koje prethode toj godini, 2. popis glavnih isporuka robe izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini, 3. popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini. Stavak 2. navedenog članka propisuje da Popis iz stavka 1. točke 1. ovoga članka sadržava ili mu se prilaže potvrda druge ugovorne strane o urednom izvođenju i ishodu najvažnijih radova, dok stavak 5. određuje da se smatra da je uvjet tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 2. ili 3. ovoga članka vezan uz predmet nabave ako su radovi, roba ili usluge isti ili slični predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe. Stavak 6. propisuje da se smatra da je uvjet tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 2. ili 3. ovoga članka razmjeran predmetu nabave odnosno grupi predmeta nabave ako se traži dokaz o izvođenju radova, isporuci robe ili pružanju usluga čija pojedinačna vrijednost nije viša od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno grupe predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe, s time da javni naručitelj može odrediti i blaže uvjete.

Naručitelj je kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti točkom 3.3.1. DON propisao, između ostalog, sljedeće: „Napomena: Izvršenje ugovora ili okvirnih sporazuma istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave podrazumijeva izvršenje ugovora ili okvirnih sporazuma za uređenja trasa visokonaponskih nadzemnih vodova 110 kV, 220 kV i 400 kV, koje obavezno sadrži: (1) popravak ili izgradnju pristupnih putova do stupova dalekovoda, (2) sječu raslinja i stabala u stupovima dalekovoda, oko stupova dalekovoda i u trasi dalekovoda, (3) proširenje koridora dalekovoda, (4) čišćenje odvodnih kanala u trasama dalekovoda (ako se nudi 1. grupa), (5) sječa šikare i grmlja te stabala u razminiranoj trasi u širini koridora (ako se nudi 1. grupa), (6) kresanje i rezanje grana i dijelova drveća u blizini vodiča pod naponom na visini većoj od 5 m (ako se nudi 1. grupa), (7) skupljanje, utovar i odvoz neopasnog otpada iz trase dalekovoda na deponij;

Obrazloženje uvjeta: Naručitelj traži dokaze u svrhu utvrđivanja sposobnosti urednog izvršenja obveza gospodarskog subjekta prema drugoj ugovornoj strani, jer želi sklopiti okvirni sporazum s iskusnim i pouzdanim Ponuditeljem. Vrijednost izvršenog ugovora iz djelatnosti povezane s predmetom nabave koja treba biti najmanje jednaka 50% procijenjene vrijednosti nabave za grupu za koji se podnosi ponuda u ovom postupku, pokazatelj je da ponuditelj ima iskustva u djelatnosti koja je predmet ove nabave u opsegu koji je minimalno potreban za zadovoljenje zahtjeva Naručitelja. Ukupna površina uređenih trasa iz priloženih ugovora treba biti najmanje jednaka 50% okvirne količine površine trasa za grupu predmeta nabave s obzirom da je predmet nabave uređenje trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda što uključuje popravak i uređenje pristupnih putova, sječu raslinja (šikare, grmlja) i stabala, s uklanjanjem posječene drvene mase na rubove koridora i obradom prema šumskom redu, proširenje koridora dalekovoda na potrebnu širinu uključujući i sječu visokih stabala na rubovima koridora te čišćenje odvodnih kanala u trasi dalekovoda (sječa šikare, grmlja i stabala u vodotocima). Prilikom pružanja usluga na uređenju trasa dalekovoda, pripadajući dalekovodi su u normalnom pogonu, što znači da se usluge stalno obavljaju u blizini napona pa je neophodno imati iskustvo u takvom poslu zbog specifičnih opasnosti kojima su radnici izloženi a koje ne postoje kod šumskih radova koji se ne obavljaju u blizini napona. Isto tako, rad unutar stupnog mjesta i oko dalekovodnih stupova i uzemljivača predstavlja veliku opasnost za neobučene i neiskusne izvoditelje zbog specifičnih opasnosti kojima su radnici izloženi. U takvim slučajevima, sječa stabala i raslinja može ugroziti sigurnost radnika izvršitelja ili pogona dalekovoda te je potrebno iskustvo u pružanju predmetnih usluga u koridorima visokonaponskih nadzemnih dalekovoda. Posebno je potrebno iskustvo ove vrste zbog ponašanja u kritičnim situacijama koje mogu nastati pri izvođenju radova, kao što su pad stabla na vodič, oštećenje dalekovodnog stupa ili uzemljivača. U praksi se na žalost događaju slučajevi gdje neobučeni i neiskusni izvoditelji radeći razne poslove u blizini dalekovoda, izazivaju teške nesreće sa nerijetkim smrtnim posljedicama. Usluge na uređenju trasa dalekovoda koje su predmet ove nabave zbog specifičnosti posla treba obavljati na stručan i pouzdan način koji ne dovodi u pitanje sigurnost radnika izvršitelja i drugih eventualno nazočnih osoba i živih bića, funkcionalnost dalekovoda te isto tako na način koji neće izazvati štetne događaje bilo koje vrste.“

Ovo tijelo ističe da iz ovako propisanog traženja proizlazi da ponuditelji koji imaju iskustvo u obavljanju istih ili sličnih poslova na trasama dalekovoda nižih napona (npr. 10 kV i 35 kV) u konkretnom postupku javne nabave ne bi dokazali svoju tehničku i stručnu sposobnost. Naručitelj traženje spornog dokaza tehničke i stručne sposobnosti opravdava, između ostalog, brigom za sigurnost radnika koji, ukoliko nisu osposobljeni za sječu stabala i raslinja na navedenim vodovima, mogu doći u doticaj s istima i izazvati kratki spoj te navodi i druge opasnosti u svom odgovoru na žalbu. Međutim, naručitelj je u konkretnom slučaju, po stavu ovog tijela, tražio razine tehničke i stručne sposobnosti koje su više od Zakonom zahtijevanih minimalnih te nije dokazao da gospodarski subjekt koji je obavljao iste usluge na trasama dalekovoda nižeg napona ne raspolaže potrebnim znanjem i iskustvom za obavljanje tih istih usluga na trasama dalekovoda napona 110 kV, 220 kV i 400 kV. U konkretnom slučaju naručitelj u DON nije dokazao da se iste usluge na trasama dalekovoda nižih napona obavljaju na drugačiji način ili pod drugim uvjetima sigurnosti od onih na trasama dalekovoda višeg napona. Ujedno, pored traženog iskustva na istim ili sličnim poslovima, točkom 3.3.3. DON naručitelj je kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti propisao da ponuditelj mora dokazati da će za izvršenje ovog predmeta nabave imati na raspolaganju osobe koje posjeduju strukovnu sposobnost, stručno znanje i iskustvo potrebno za izvršenje predmeta nabave te da će isti biti angažirani u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje traženih usluga. Također, točkom 3.3.2. DON propisano je da ponuditelj mora dokazati da će imati na raspolaganju osobe koje će biti angažirane u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje tražene usluge. Iz navedenog dokaza moraju biti vidljive osobe koje će biti odgovorne za izvršenje poslova te mora biti vidljivo da ponuditelj ima minimalno traženi broj tehničkih stručnjaka te koji, pored ostaloga, moraju imati važeći dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način (uvjerenje ili zapisnik izdan od ovlaštene ustanove za osposobljavanje za rad na siguran način), liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, itd. (t. 3.3.3. DON). Uvažavajući sve navedeno, kao i sam predmet nabave, naručitelj

je u konkretnom postupku javne nabave propisao višu razinu tehničke i stručne sposobnosti, odnosno nije dokazao da se tražene usluge na trasi visokonaponskog dalekovoda ispod 110 kV razlikuju u pogledu izvođenja i sigurnosti u odnosu na iste usluge na trasi visokonaponskog dalekovoda iznad 110 kV, te je ovaj dio žalbenog navoda žalbeni navod ocijenjen kao osnovan.

Vezano za dio žalbenog navoda žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u kojem žalitelj ističe da je nejasno koja je tehnička razlika između pristupnih puteva, prometnica, cesta u bilo kojem drugom području u odnosu na pristupne puteve do dalekovoda pa da je isto diskriminirajuće te kako je nejasan i zahtjev naručitelja da ugovor kojim se dokazuje sposobnost mora sadržavati poslove sječe šikare i grmlja te stabala u razminiranoj trasi u širini koridora (ako se nudi 1. grupa), ovo tijelo ističe da naručitelj navedenim propisivanjem nije postupio protivno članku 4. ZJN 2016, budući da naručitelj određuje predmet nabave sukladno svojim potrebama, a sama činjenica da u Troškovniku precizira da se radi o „pristupnom putu do stupova dalekovoda“ ili o „razminiranoj trasi“ ne znači automatski, niti je to žalitelj dokazao, da je navedeno traženje nejasno i diskriminirajuće, stoga je ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u žalbi citira t. 3.3 Tehnička i stručna sposobnost, podtočke 3.3.2. i 3.3.3. te navodi da je nejasan zahtjev naručitelja da za predmet nabave, koji glasi „Uređenje trase dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV“ - što podrazumijeva sječu šikare, grmlja, raslinja i drveća, kresanje granja, čišćenje odvodnih kanala, popravak pristupnih puteva - traži najmanje jednog inženjera građevinarstva i inženjera elektrotehnike, kad se u predmetu nabave radi o negrađevinskim i neelektričnim radovima odnosno uslugama. Tvrdi i da troškovnik za obavljanje predmeta nabave ne sadrži stavke niti građevinskih niti elektrotehničkih radova koje bi trebali obavljati traženi inženjeri građevinarstva elektrotehnike. Nadalje, tvrdi da zahtjev za prilaganje dokaza za jednog inženjera šumarstva o upisu u Imenik ovlaštenih inženjera nadležnoj Komori inženjera šumarstva nije preciziran, jer za navedene radove postoje tri vrste ovlaštenja za inženjere šumarstva. Stoga, ističe, ova odredba je neprecizna i nejasna, jer se ne može znati kako će naručitelj postupiti kod ocjene ponuda i koju će od navedenih licenci prihvatiti kao valjanu. Dakle, naručitelj je i u odnosu na tehničke stručne sposobnosti postupio suprotno čl. 256. st. 3. ZJN 2016 i čl. 200. ZJN 2016.

Točkom 3.3.2. DON – Podaci o angažiranim tehničkim stručnjacima ili tehničkim tijelima, neovisno o tome pripadaju li izravno gospodarskom subjektu, a posebno onima odgovornima za kontrolu kvalitete, naručitelj traži, između ostalog, da ponuditelj mora dokazati da će imati na raspolaganju osobe koje će biti angažirane u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje tražene usluge te da iz navedenog dokaza moraju biti vidljive osobe koje će biti odgovorne za izvršenje poslova te mora biti vidljivo da ponuditelj ima minimalno traženi broj tehničkih stručnjaka. Istom točkom propisano je da u slučaju da naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD obrascu iz ove točke, ponuditelj mora priložiti popis tehničkih stručnjaka, najmanje u sljedećem broju i kvalifikacijama kako slijedi: 1) najmanje jedan (1) inženjer građevinarstva, 2) najmanje jedan (1) ovlašten inženjer šumarstva, 3) najmanje jedan (1) inženjer elektrotehnike, 4) najmanje četiri (4) strojara osposobljena za rad sa strojevima s povećanom opasnošću 5) najmanje dvadeset (20) radnika osposobljenih za rad motornom pilom i motornim čistačem od kojih su najmanje četiri (4) radnika koji ispunjavaju uvjete za rad na visini i prošli su osposobljavanje za rad na visini. Dodatni uvjet: najmanje četiri (4) osobe nominirane pod 4.) i/ili 5) trebaju biti osposobljene i za pružanje prve pomoći s obzirom da predmetne usluge uključuju rad s motornim pilama i građevinskom mehanizacijom koji mogu uzrokovati ozljede kao i zbog činjenice da ozljede mogu nastati uslijed blizine napona ili šumskog terena. Obrazloženje uvjeta: Za izvođenje usluga u predmetu nabave sukladno tehničkim specifikacijama potreban je traženi broj tehničkih stručnjaka s navedenim kvalifikacijama, za koje naručitelj želi biti siguran da će ponuditelju s kojim se sklopi okvirni sporazum biti na raspolaganju u vrijeme realizacije.

Nadalje, točkom 3.3.3. DON –Obrazovne i stručne kvalifikacije pružatelja usluge, propisano je, među ostalim, da se gospodarski subjekt može u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata radi dokazivanja ispunjavanja kriterija koji su vezani uz obrazovne i stručne

kvalifikacije ili uz stručno iskustvo, samo ako će ti subjekti izvoditi radove ili pružati usluge za koje se ta sposobnost traži. Slijedom navedenog, naručitelj će zahtijevati da tehnički stručnjaci nominirani u skladu s točkom 3.3.3 DON-a budu angažirani na pružanju usluga koje su predmet ove nabave. Ponuditelj mora dokazati da će za izvršenje ovog predmeta nabave imati na raspolaganju osobe koje posjeduju strukovnu sposobnost, stručno znanje i iskustvo potrebno za izvršenje predmeta nabave te da će isti biti angažirani u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje traženih usluga. U slučaju da Naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD obrascu iz ove točke, ponuditelj mora priložiti dokaze o stručnom iskustvu i kvalifikacijama tehničkih stručnjaka navedenih u točki 3.3.2, kako slijedi. 1) Za najmanje jednog (1) inženjera građevinarstva za poslove vođenja radova na uređenju trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda, istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave, potrebno je priložiti: a) dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način (uvjerenje ili zapisnik izdan od ovlaštene ustanove za osposobljavanje za rad na siguran način), b) liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti; 2) Za najmanje jednog (1) inženjera šumarstva za poslove vođenja radova na uređenju trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda, istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave potrebno je priložiti: a) dokaz o upisu u Imenik ovlaštenih inženjera u nadležnoj Komori inženjera šumarstva, b) dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način (uvjerenje ili zapisnik izdan od ovlaštene ustanove za osposobljavanje za rad na siguran način), c) liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti; 3) Za najmanje jednog (1) inženjera elektrotehnike za poslove stalnog nadzora pri izvođenju radova uređenja trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda, istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave: a) dokaz o stručnoj spremi, b) dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način (uvjerenje ili zapisnik izdan od ovlaštene ustanove za osposobljavanje za rad na siguran način), c) liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti; 4) Za najmanje četiri (4) strojara se traži stručno iskustvo u poslovima istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave te osposobljenost za rad sa strojevima s povećanom opasnošću. Za nominirane radnike je potrebno priložiti: a) referentnu listu značajnijih realiziranih poslova iz koje je vidljivo traženo iskustvo, b) važeći dokaz o osposobljenosti za rad s radnom opremom i strojevima s povećanom opasnošću, izdan od ovlaštene institucije za osposobljavanje, c) dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način (uvjerenje ili zapisnik izdan od ovlaštene ustanove za osposobljavanje za rad na siguran način), d) liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti; 5) Za najmanje dvadeset (20) radnika se traži osposobljenost za rad sa sljedećom radnom opremom: 1) motorna pila i 2) motorni čistač, od kojih su najmanje četiri (4) osposobljena za rad na visini na siguran način. Za nominirane radnike je potrebno priložiti: a) važeći dokazi o osposobljenosti za rad sa sljedećom radnom opremom: 1) motorna pila i 2) motorni čistač, izdani od ovlaštene institucije, b) dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način (uvjerenje ili zapisnik izdan od ovlaštene ustanove za osposobljavanje za rad na siguran način), pri čemu se za najmanje četiri (4) radnika treba priložiti dokaz o osposobljenosti za rad na visini na siguran način, c) liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, pri čemu se za najmanje četiri (4) radnika treba priložiti liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za rad na visini; Dodatni uvjet: Za najmanje četiri (4) osobe nominirane pod 4) i/ili 5) potrebno je priložiti važeći dokaz o osposobljenosti za pružanje prve pomoći, izdan od ovlaštene zdravstvene institucije. Obrazloženje uvjeta: „Pravilnikom o vrsti šumarskih radova, minimalnim uvjetima za njihovo izvođenje te radovima koje šumoposjednici mogu izvoditi samostalno“, Ministarstva poljoprivrede od 28. siječnja 2015. (NN 16/15), u dijelu „III Minimalni uvjeti za izvođenje šumarskih radova“ definirani su sljedeći minimalni uvjeti (...). Prilikom pružanja usluga na uređenju trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda, dalekovodi su u normalnom pogonu tj. nalaze se pod naponom te zbog toga izvršitelj mora raspolagati dovoljnim brojem radnika koji su osposobljeni za rad na siguran način, za rad na siguran način za rukovanje motornom pilom i motornim čistačem, za rad na visini i za pružanje prve pomoći. Isto tako, predmetne usluge će se obavljati na otvorenom (šuma, gusta vegetacija, nepristupačni tereni, rad na visini) te ih treba obavljati na stručan i pouzdan način koji ne dovodi u pitanje sigurnost radnika izvršitelja i drugih eventualno nazočnih osoba i živih bića, funkcionalnost dalekovoda, te isto tako na način koji neće izazvati štetne događaje bilo koje vrste, za što je potrebna kvalificiranost i osposobljenost radnika izvršitelja, te iskustvo na takvoj vrsti

usluga. Traženi broj djelatnika koji je gore naveden potreban je zbog bržeg izvršenja usluga koje su predmet nabave, kako bi se iste mogle izvoditi na više dionica VN dalekovoda istovremeno, a samim time se skraćuje i vrijeme njihovog izvršenja.

Provjeravajući osnovanost ovog žalbenog navoda utvrđeno je da predmet nabave kako je opisan u DON te Troškovnik, sadrže i radove koji zahtijevaju sudjelovanje elektrotehničara, građevinara i stručnjaka iz područja šumarstva. Također, uvidom u troškovnik utvrđeno je da je u citiranim točkama DON opisana uloga traženih stručnjaka i da troškovnik sadrži stavke građevinskih i elektrotehničkih radova (npr. izrada pristupnih putova do dalekovodnih stupova, u koju su nakon uklanjanja raslinja sa predviđenog pristupnog puta, uključeni građevinski radovi poravnavanja te zbijanje terena, navoženje šljunka granulacije 16 do 60 mm te nabijanje kako bi se postigla potrebna čvrstoća i dugotrajnija postojanost puta, kao i da troškovnik sadrži građevinske stavke kao što su „popravak pristupnih putova, profiliranje puta, valjanje profiliranog puta vibrovaljkom, obračun prema m²“ ili „zamjena i ugradnja tampona (debljina sloja 10 cm u uvaljanom stanju, granulacija 16 do 60 mm). Obračun prema m³“). Nadalje, budući da je u t. 3.3.3. DON navedeno da su prilikom pružanja usluga na uređenju trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda, dalekovodi u normalnom pogonu tj. nalaze se pod naponom (osim u iznimnim slučajevima kad se procijeni da je ugrožena sigurnost) te zbog toga izvršitelj mora raspolagati dovoljnim brojem radnika koji su osposobljeni za rad na siguran način, naručitelj opravdano traži inženjera elektrotehnike radi, kako i sam navodi u odgovoru na žalbu, stručna procjena situacije, ocjena ugroze radnika, ali i dalekovoda uključujući i dalekovodne stupove s njihovim uzemljivačima, itd. te da su dalekovodi i njihovi stupovi elektroenergetski objekti pa sukladno Pravilima i mjerama sigurnosti pri radu u EE postrojenjima, HOPS Glasnik 3, u trajnom nadzoru radnika koji izvršavaju uslugu i izvode radove mora biti osoba elektrotehničke struke koja može biti zaposlenik HOPS-a ili vanjskog izvođača. Također, uvidom u spornu točku DON utvrđeno je da je naručitelj tražio minimalne uvjete za inženjera šumarstva ne uvjetujući užu specijalnost, što upućuje da prihvaća sve ovlaštene inženjere šumarstva te je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Nadalje, žalitelj navodi da je naručitelj propisao da se ponuda potpisuje uporabom naprednog elektroničkog potpisa, a navedeno je suprotno čl. 280. st. 10. ZJN 2016 koji propisuje presumpciju da ponuda koja je dostavljena elektroničkim sredstvom komunikacije putem EOJN RH obvezuje ponuditelja u roku valjanosti ponude neovisno o tome je li potpisana ili nije te naručitelj ne smije odbiti takvu ponudu samo zbog tog razloga.

Točkom 4.1. DON – Način izrade ponude, propisano je, između ostalog, da sukladno odredbama Zakona o elektroničkom potpisu (Narodne novine, broj 10/02 i 80/08, 30/14) i pripadnih podzakonskih propisa, ponuditelj potpisuje ponudu, odnosno uvez ponude, uporabom naprednog elektroničkog potpisa koji u toj prilici ima istovjetnu pravnu snagu kao vlastoručni potpis, odnosno vlastoručni potpis i otisak službenog pečata na papiru, povezan je isključivo s potpisnikom te ga nedvojbeno identificira. Međutim, članak 280. stavak 5. ZJN 2016 propisuje samo da se ponuda dostavlja elektroničkim sredstvima komunikacije, osim ako je ovim Zakonom drukčije određeno dok stavak 10. istog članka propisuje postupanje naručitelja u fazi pregleda i ocjene ponuda tako da naručitelj ne smije odbiti ponudu neovisno o tome je li potpisana ili nije.

Žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u žalbi navodi da je bodovanje stručnog iskustva osoba čija funkcija nije određena (inženjer građevine i elektrotehnike) bespredmetno te da je način na koji je bodovanje određeno diskriminatoran, jer omogućava da se gospodarskim subjektima koji imaju više inženjera dodijeli veći broj bodova. Također, navodi da je nejasno koje bi to poslove na uređenju trasa dalekovoda u smislu sječe raslinja vodio inženjer građevinarstva ili elektrotehnike, ali ako takvi poslovi i postoje, bodovanje samo poslova koji su vođeni na uređenju trasa visokonaponskih dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV, a ne i ostalih, je diskriminatorno. Žalitelj se poziva i na članak 268. st. 1. t. 8. ZJN 2016 te navodi da je valoriziranje iskustva inženjera građevinarstva, šumarstva i elektrotehnike, kako to propisuje DON, suprotno toj odredbi.

Također, i žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, navodi da je naručitelj ponovo ovime propisao diskriminirajući, ničim opravdani kriterij, koji onemogućava učinkovito nadmetanje te je postupio protivno čl. 285. st. 1. ZJN 2016. Ističe opet da su ovom odredbom u neravnopravan položaj stavljeni gospodarski subjekti koji su u istom razdoblju izvršavali ugovore za uređenje trasa dalekovoda manjeg napona od 110 kV te da ne postoje tehnička pravila koja bi opravdavala da gospodarski subjekti koji pružaju predmetnu uslugu uređenja trasa dalekovoda npr. 1kV, 10kV, 20 kV ili 35kV ne bi mogli obavljati iste radove za dalekovode napona 110 kV, 220 kV 400 kV. Osim toga, ističe žalitelj, propisivanjem bodova više inženjera građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike od minimalnog zahtjeva propisan je kriterij koji nije povezan sa samom ponudom, budući se za izvršenje same konkretne ponude traži po jedan inženjer građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike. Tvrdi da se ovdje radi o kriteriju koji proizlazi iz apstraktne sposobnosti ponuditelja i nije vezan za samu ponudu te nije kriterij odabira ekonomski najpovoljnije ponude sukladan zakonu.

Točkom 4.5. DON – Kriterij za odabir ponude, propisano je: „Kriterij za odabir ponude za svaku grupu predmeta nabave je ekonomski najpovoljnija ponuda koja ispunjava sve zahtjeve Naručitelja definirane u DON-u. Najveći broj bodova koje ponuda može dobiti prilikom ocjene ponuda je sto (100) bodova. Najpovoljnijom ponudom smatra se ponuda koja postigne najveći ukupan broj bodova, sukladno zadanim kriterijima. Relativni značaj pojedinih kriterija: 1. Cijena ponude 60 bodova, 2. Stručno iskustvo 20 bodova, 3. Sustavi upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu 10 bodova, 4. Rok izvršenja 10 bodova. Ukupno: 100 bodova.“. Nadalje, podtočkom 4.5.2. DON – Kriterij 2: Stručno iskustvo, propisano je, među ostalim, sljedeće: Kriterijem stručnog iskustva se valorizira iskustvo inženjera građevinarstva, šumarstva i elektrotehnike u vođenju poslova istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave, a koji su na raspolaganju ponuditelju za izvršenje usluge. Maksimalni broj bodova koji se može dodijeliti ponudi za ovaj kriterij je dvadeset (20) bodova. Uvjeti i način bodovanja: Boduju se izvršeni poslovi uređenja trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV koje je pojedini inženjer građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike uspješno vodio, a čija je pojedinačna vrijednost najmanje 600.000,00 kn (tj. iznos 10% procijenjene vrijednosti manje grupe predmeta nabave – 2. grupa: Uređenje trasa dalekovoda Prijenosnog područja Split); Poslovi uređenja trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV koji se navode kao reference trebaju biti istih ili sličnih karakteristika i značajki kao u predmetu nabave, tj. trebaju obuhvaćati sječu raslinja u trasama dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV, proširenje koridora dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV, popravak i uređenje pristupnih putova u trasama dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV te kresanje granja na visini u trasama dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV); Za svaki pojedini uspješno odrađeni posao uređenja trase dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV koji je vodio inženjer građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike, a koji zadovoljava zadane uvjete dodjeljuje se dva (2) boda; Jednom inženjeru se može dodijeliti najviše deset (10) bodova; Maksimalni broj bodova koji se može prema ovom kriteriju dodijeliti ponudi je dvadeset (20) bodova; Ukoliko ponuditelj u svojoj ponudi dokaže da ima i više inženjera građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike od minimalnog zahtjeva – jedan po struci, Naručitelj će priznati uspješno vođene poslove na uređenju trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV za sve nominirane inženjere, do maksimalno dvadeset (20) bodova; Kriterij stručnog iskustva je uveden zbog dodatnog vrjednovanja ponuda po pitanju iskustva tehničkih stručnjaka koji će biti na raspolaganju kao voditelji poslova za izvršenje tražene usluge uređenje trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV, a sve je kako bi se omogućilo da se uređenje trasa dalekovoda odvija što kvalitetnije (...).

Naručitelj u odgovorima na žalbe oba žalitelja ističe da ZJN 2016 jasno predviđa u načinima dokazivanja kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta u čl. 268. st. 1. t. 8. ZJN 2016 obrazovne i stručne kvalifikacije pružatelja usluge pod uvjetom da se oni ne ocjenjuju u okviru kriterija za odabir ponude. Ističe da je u t. 3.3.2. DON propisan minimalan broj tehničkih stručnjaka potrebnih za izvršenje usluga, a da su u t. 3.3.3. DON propisane njihove osnovne obrazovne i stručne kvalifikacije te da navedeni kriteriji pripadaju u kriterije za odabir gospodarskog subjekta, odnosno uvjete sposobnosti. Naglašava da niti u jednoj od točaka u kojima se propisuju kriteriji za

isključenje gospodarskog subjekta nije propisano kakve reference tehnički stručnjaci moraju imati te da s obzirom na to je obrazovne i stručne kvalifikacije naručitelj propisao u prethodno navedenim točkama iste nije ni odredio kao kriterij bodovanja. Nadalje, navodi i da je jasno definirao da se boduju izvršeni poslovi uređenja trasa dalekovoda koje je pojedini inženjer građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike uspješno vodio, tj. boduje se stručno iskustvo vođenja sličnih poslova, a ne broj inženjera, kako tvrdi žalitelj, te da se boduje stručno iskustvo vođenja poslova bilo koje od tri navedene struke pa nema govora o diskriminaciji. Naručitelj ističe da je u t. 4.5.2. DON kao kriterij ocjene ponuda odredio stručno iskustvo osoblja te da se na navedeni kriterij odlučio jer su tehnički stručnjaci sredstvo za izvršenje ugovora, tj. okvirnog sporazuma te njihovo stručno iskustvo utječe na kvalitetu usluge koju će izvršavati ponuditelj za kojeg se prethodno utvrdi da je sposoban. Smatra da je iskustvo tehničkih stručnjaka važan pokazatelj kojim se definira kvaliteta usluge te da valorizacija tog iskustva na način kako je propisano u t. 4.5.2. DON za ocjenjivanje ekonomski najpovoljnije ponude nije u suprotnosti sa ZJN 2016.

Članak 268. stavak 1. točka 8. ZJN 2016 propisuje da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, može dokazati s jednim ili više sljedećih dokaza: obrazovne i stručne kvalifikacije pružatelja usluge ili izvođača radova ili njihova rukovodećeg osoblja, pod uvjetom da se oni ne ocjenjuju u okviru kriterija za odabir ponude. Nadalje, članak 285. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Stavak 2. istog članka propisuje da se smatra da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u: 1. određenom postupku proizvodnje, izvedbe ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili 2. određenom postupku za drugu fazu njihova životnog vijeka, i onda kada takvi čimbenici nisu dio njihova materijalnog sadržaja.

Ispitujući osnovanost ovog žalbenog navoda ovo tijelo ističe (kao i u očitovanju na treći žalbeni navod koji se odnosio na kriterij za odabir gospodarskog subjekta (uvjete sposobnosti)) da se temeljna načela javne nabave moraju poštivati u cijeloj DON. Naime, naručitelj u konkretnom slučaju boduje iskustvo inženjera građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike koji su izvršili poslove uređenja trasa dalekovoda navedenih napona (proširenje koridora dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV, popravak i uređenje pristupnih putova u trasama dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV te kresanje granja na visini u trasama dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV) te naručitelj za svaki pojedini uspješno odrađeni posao uređenja trase dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV koji je vodio takav stručnjak, a koji zadovoljava zadane uvjete dodjeljuje dva boda. Međutim, s obzirom da naručitelj nije dokazao da se iste usluge na trasama dalekovoda nižih napona obavljaju na drugačiji način ili pod drugim uvjetima sigurnosti od onih na trasama dalekovoda višeg napona niti je dokazao da stručnjaci koji su iskustvo stekli na poslovima uređenja trasa dalekovoda nižih napona ne bi mogli obavljati poslove i na dalekovodima traženih napona (110 kV, 220 kV i 400 kV), nije u skladu s načelima javne nabave iz članka 4. ZJN 2016 te nije u skladu s člankom 285. ZJN 2016 bodovati samo stručnjake koji su iskustvo stekli radeći na poslovima uređenja trasa dalekovoda traženih napona, a ne i ostalih. S obzirom na to da kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje, žalbeni navodi su u ovom dijelu osnovani.

Vezano za dio žalbenog navoda žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, u kojem ističe da je način na koji je bodovanje određeno diskriminatoran jer omogućava gospodarskim subjektima koji imaju više inženjera veći broj bodova, ovo tijelo je utvrdilo da je naručitelj točkom 4.5.2. propisao, između ostalog, da ukoliko ponuditelj u svojoj ponudi dokaže da ima i više inženjera građevinarstva, šumarstva ili elektrotehnike od minimalnog zahtjeva – jedan po struci, naručitelj će priznati uspješno vođene poslove na uređenju trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV za sve nominirane inženjere, do maksimalno dvadeset (20) bodova. Međutim, time što navodi da će onom ponuditelju koji dokaže da ima više inženjera od minimalnog zahtjeva priznati bodove svima do maksimalno 20 bodova, a čime se zapravo boduju sami inženjeri i njihov broj, a s obzirom na to da

se stručno iskustvo mjeri po kvaliteti, a ne po broju ljudi, naručitelj niti u ovom slučaju nije postupio sukladno člancima 4. i 285. ZJN 2016, odnosno, nije propisao kriterij za odabir ponude koji je povezan s predmetom nabave te je valorizirao iskustva inženjera građevinarstva, šumarstva i elektrotehnike, kako je propisano DON-om suprotno navedenim odredbama. Slijedom navedenog, žalbeni navod žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, je i u ovom dijelu ocijenjen osnovanim.

Zaključno, vezano za žalbeni navod žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, da je sam predmet nabave neprecizan, jer radovi čišćenja raslinja obuhvaćaju i građevinske radove i elektrotehničke radove i šumarske radove, a u troškovniku se uopće ne navode elektrotehnički radovi niti građevinski radovi koje bi obavljali inženjeri građevinarstva, ovo tijelo ističe da članak 369. ZJN 2016 propisuje da sektorski naručitelj određuje predmet nabave na način da predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu objektivno određivu cjelinu. S obzirom da su, a kao što je prethodno već i obrazloženo, iz troškovnika razvidne stavke koje obuhvaćaju kako elektrotehničke, tako i građevinske i šumarske usluge i radove, naručitelj je opisao predmet nabave sukladno ZJN 2016 te je ovaj žalbeni navod neosnovan.

Žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, u žalbi citira točku t. 4.5. DON – Kriterij za odabir ponude, podtočka 4.5.3. Sustavi upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu. Žalitelj navodi da je naručitelj navedene uvjete pogrešno propisao kao kriterij odabira ponude koji je propisan Poglavlje 5. odjeljkom C, koji ne predviđa norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem kao mogući kriterij odabira ENP. Navedeni kriterij ne može predstavljati kriterij ENP, jer se radi o apstraktnoj sposobnosti ponuditelja, a ne o ocjeni kvalitete ponuđenih sredstava za izvršenje ugovora. Zbog toga, navedena sposobnost ne može biti kriterij odabira ponude već eventualno kriterij odabira gospodarskog subjekta (uvjet sposobnosti).

Točka 4.5.3. DON – Kriterij 3: sustavi upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu propisuje, među ostalim, da se kriterijem ocjenjuje usklađenost gospodarskog subjekta sa normama za upravljanje kvalitetom, upravljanja zaštitom okoliša te upravljanje zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu sudionika u radu. Provjera implementiranosti sustava upravljanja kvalitetom, sustava upravljanja zaštitom okoliša te sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu u poslovanju gospodarskog subjekta, sukladno važećim normama, uvedena je kao kriterij za dodatno vrjednovanje ponuda, a uvjet koji se uzima kao mjerodavan u ocjenjivanju ponuda je posjedovanje važećeg certifikata ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001. Bodovi za usklađenost gospodarskog subjekta s pojedinim sustavom upravljanja dodjeljuju se prema sljedećoj skali: a) certificiranost gospodarskog subjekta sukladno normi HRN EN ISO 9001 (Sustavi upravljanja kvalitetom) ili jednakovrijednom sustavu europskih normi: tri (3) boda, b) certificiranost gospodarskog subjekta sukladno normi HRN EN ISO 14001 (Sustavi upravljanja okolišem) ili jednakovrijednom sustavu europskih normi: tri (3) boda, c) certificiranost gospodarskog subjekta sukladno normi HRN BS OHSAS 18001 (Sustavi upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu) ili jednakovrijednom sustavu europskih normi: četiri (4) boda. U slučaju nudenja zajedničke ponude, ocjenjivanje ponuda po ovom kriteriju se izvodi za sve članove zajednice ponuditelja, pri čemu je izračun bodova za certificiranost svakog pojedinog člana zajednice ponuditelja proporcionalan njegovom udjelu u ukupnoj cijeni ponude. U slučaju angažiranja podugovaratelja, ocjenjivanje ponuda po ovom kriteriju se izvodi i za sve podugovaratelje, pri čemu je izračun bodova za certificiranost ponuditelja te svakog pojedinog podugovaratelja proporcionalan njegovom udjelu u ukupnoj cijeni ponude. Maksimalni broj bodova koji se može dodijeliti ponudi prema ovom kriteriju je deset (10) bodova, i to ako se dokažu sve tri (3) tražene certificiranosti (ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001) za ponuditelja, odnosno u slučaju zajedničke ponude za sve članove zajednice ponuditelja, te i za svakog podugovaratelja ukoliko se dio ugovora namjerava dati u podugovor/e; U sklopu ponude se prilaže zasebna izjava za ponuditelja, za svakog člana zajednice ponuditelja u slučaju zajedničke ponude te i za svakog podugovaratelja ako se dio ugovora daje u podugovor. Uz svaku izjavu je potrebno priložiti dokaze

o posjedovanju navedenih certifikata. Priloženi certifikati ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001 gospodarskog subjekta se smatraju važećim te ulaze u sustav bodovanja po kriteriju sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu ako zadovoljavaju sljedeće uvjete: - izdani su i potvrđeni od odgovarajućeg certifikacijskog tijela koje ima akreditaciju za izdavanje certifikata ISO 9001, ISO 14001 ili OHSAS 18001, - izdani su isključivo na ime ponuditelja, člana zajednice ponuditelja (u slučaju zajedničke ponude) i podugovaratelja (ako se dio ugovora daje u podugovor) u ponudi koja se ocjenjuje, - rok trajanja certifikata je aktualan.

Provjeravajući osnovanost ovog žalbenog navoda ovo tijelo prvenstveno ističe članak 284. stavak 1. ZJN 2016 koji propisuje da se ekonomski najpovoljnija ponuda utvrđuje na temelju cijene ili troška, primjenom pristupa isplativosti, kao što je trošak životnog vijeka, u skladu s pododjeljkom 2. ovoga odjeljka, te može uključivati najbolji omjer između cijene i kvalitete, koji se ocjenjuje na temelju kriterija, uključujući kvalitativne, okolišne ili društvene značajke, povezanih s predmetom nabave. Stavak 2. istog članka propisuje da kriteriji iz stavka 1. ovoga članka mogu obuhvaćati na primjer: 1. kvalitetu, uključujući tehničku vrijednost, estetske i funkcionalne značajke, pristupačnost, rješenje za sve korisnike, društvene, okolišne i inovativne značajke te trgovanje i uvjete trgovanja, 2. organizaciju, kvalifikacije i iskustvo osoblja angažiranog na izvršenju određenog ugovora, ako kvaliteta angažiranog osoblja može značajno utjecati na razinu uspješnosti izvršenja ugovora. Također, članak 285. stavak 2. ZJN 2016 propisuje da se smatra da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u: 1. određenom postupku proizvodnje, izvedbe ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili 2. određenom postupku za drugu fazu njihova životnog vijeka, i onda kada takvi čimbenici nisu dio njihova materijalnog sadržaja. Međutim, s obzirom na to da navedene odredbe ZJN 2016 koje se odnose na kriterije za odabir ponude ne predviđaju norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem kao mogući kriterij odabira ekonomski najpovoljnije ponude, ovo tijelo drži da naručitelj u predmetnom postupku nije obrazložio niti doveo u vezu s predmetom nabave svoje traženje certificiranosti gospodarskog subjekta s pojedinim sustavom upravljanja, a na način kako je to propisano točkom 4.5.3. DON, stoga isto u konkretnom slučaju ne može biti kriterij odabira ponude u kojem se neki certifikati različito boduju te je žalbeni navod ocijenjen osnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. Zakona o javnoj nabavi, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo tijelo nije utvrdilo osobito bitne povrede postupka javne nabave. Naime, ovo tijelo je provjerilo rok za dostavu ponuda i utvrdilo da je isti određen sukladno odredbi članka 227. i 228. ZJN 2016. U predmetnom postupku javne nabave nije bilo obveze slanja ispravka obavijesti na objavu niti produljenja roka za dostavu ponuda. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda, s relativnim značajem: stručno iskustvo 20%, sustavi upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu 10%, rok izvršenja 10% te cijena 60%, određen sukladno odredbama članka 284. i 452. ZJN 2016, a temeljem dokumentacije predmetnog postupka kojom ovo tijelo raspolaže nije utvrđeno postojanje bitne povrede iz članka 404. stavka 2. točke 5. ZJN 2016. Nadalje, u odnosu na postojanje obveznih osnova za isključenje te mogućnosti da je naručitelj nakon isteka roka za dostavu ponude vodio pregovore ili da je ponuditelj izmijenio svoju ponudu suprotno odredbama Zakona o javnoj nabavi navedena odredba nije primjenjiva u ovoj fazi predmetnog postupka javne nabave. Također, kriteriji za odabir gospodarskog subjekta određeni su sukladno člancima 256.-259. ZJN 2016 te nije utvrđena povreda u smislu da naručitelj nije primijenio ili nepravilno primijenio koju odredbu izvora prava, što je bilo od utjecaja na zakonitost postupka, a za koju žalitelj nije znao niti mogao znati u trenutku izjavljivanja žalbe.

S obzirom na prethodno navedeno ovo državno tijelo poništava dokumentaciju za nadmetanje u dijelu u kojem je ista zahvaćena nezakonitošću te je odlučeno kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Nadalje, sukladno odredbi članka 419. ZJN 2016., ako Državna komisija usvoji

žalbu, naručitelj je obavezan, postupajući po odluci Državne komisije, nastaviti postupak, izmijeniti dokumentaciju o nabavi u dijelu u kojem je zahvaćena nezakonitošću, odrediti novi rok za dostavu i objaviti ispravak poziva na nadmetanje ili odabranim natjecateljima poslati novi poziv na dostavu ponuda, na sudjelovanje u dijalogu ili na pregovaranje, ili poništiti postupak javne nabave ako postoje razlozi za poništenje. Naručitelj je obavezan rok za dostavu ponuda produljiti najmanje za onoliko dana koliko je preostalo od dana izjavljivanja žalbe do isteka prvotno određenog roka.

U skladu s navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. Zakona o javnoj nabavi odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. Zakona o javnoj nabavi.

Žalitelj Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.000,00 kuna za naknadu za pokretanje žalbenog postupka.

Žalitelj Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna za naknadu za pokretanje žalbenog postupka.

Članak 431. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi propisuje da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti. Stavak 3. istog članka propisuje da je stranka, na čiju je štetu žalbeni postupak okončan, dužna protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku. S obzirom na to da je ovo tijelo žalbe ocijenilo osnovanima, žalitelji su uspjeli sa žalbama, stoga su im priznati troškovi u iznosu od 5.000,00 kuna za žalitelja Vodogradnja Osijek d.d., Osijek te 5.781,25 kuna za žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj. Slijedom svega navedenog, odlučeno kao pod točkama 2. i 3. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016., obavezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

Stranke žalbenog postupka:

1. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb
2. Vodogradnja Osijek d.d., Osijek, Šandora Petefija 206 a
3. Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Ćosin potok 41, Sinj